

Onderwerp Erratum gemeenterekening 2019 Gemeente Groningen

Steller W. Veenstra - Bokma

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 83 Bijlage(n)

Ons kenmerk

Datum 16-06-2020 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Uw raad bespreekt op 24 juni 2020 de Gemeenterekening 2019 van de gemeente Groningen. Ondanks de zorgvuldigheid waarmee deze gemeenterekening is opgesteld, is er toch een aantal onjuistheden in het boekwerk 2019 geslopen. De wijzigingen staan in bijgaand erratum. Deze zijn niet van invloed op het geschetste beeld in de jaarrekening 2019.

Wij verzoeken u dit erratum te betrekken bij de besluitvorming over de Gemeenterekening in uw raad van 24 juni 2020. Na vaststelling van Gemeenterekening zullen wij de wijzigingen verwerken in het boekwerk en de website. De gewijzigde versie van het boekwerk zal ook op onze gemeentelijke website gepubliceerd worden.

Bijlage: Erratum Gemeenterekening 2019

Boekwerk bladzijde 263

Paragraaf Duurzaamheid

In de definitieve versie van het boekwerk jaarrekening ontbreekt per abuis onderstaande toelichting en bijbehorende indicatoren:

In Regionale Energie Strategieën (RES) worden veel nationale afspraken uit het Klimaatakkoord in de praktijk gebracht. Dit gebeurt in een landelijk dekkend programma van 30 regio's. In de RES werken overheden met maatschappelijke partners, netbeheerders (voor gas, elektriciteit en warmte), het bedrijfsleven en bewoners regionaal gedragen keuzes uit. Dit doen zij voor de opwekking van duurzame elektriciteit (doel is 35 TWh opwekking op land), de warmtetransitie in de gebouwde omgeving (van fossiele naar duurzame bronnen) en de daarvoor benodigde opslag- en energie-infrastructuur. Deze keuzes worden vertaald naar gebieden, projecten en naar de implementatie en uitvoering van die projecten. De focus in de RES ligt op de opgaven van de tafels 'Gebouwde Omgeving' en 'Elektriciteit'.

In Groningen hebben de twaalf gemeenten, de provincie en de twee waterschappen een start gemaakt de RES door eerste de ondertekening van de intentieverklaring RES Groningen in januari 2019 en daarna door het vaststellen van het startdocument RES Groningen. Vanaf september 2019 is er een gezamenlijke werkplek in het gemeentekantoor in Scheemda waar de vier werkgroepen, 'ruimte', 'elektriciteit', 'warmte' en 'communicatie en participatie' regelmatig bijeen komen. Ook komt de adviesgroep hier tweewekelijks bijeen zodat alle betrokken partijen op de hoogte blijven van de voortgang van de RES Groningen. Ook de stakeholders worden op de hoogte te gehouden van de voortgang en worden betrokken bij de onderwerpen waar ze inhoudelijk aan kunnen bijdragen.

De eerste resultaten van de werkgroepen zijn aan de bestuurders gepresenteerd in de stuurgroep RES Groningen in november, december en januari. Op 23 januari 2020 zijn raadsleden en statenleden en leden van algemene besturen van waterschappen op de hoogte gebracht van de voortgang in de raadsconferentie. Ook zijn daar de reacties van de deelnemers verzameld. De volgende stap is het consultatiedocument RES Groningen dat aan raden en staten wordt voorgelegd. Dit is de laatste stap op weg naar de concept RES Groningen.

Met de jaarlijkse CO2 monitor houden we doorlopend in beeld hoe we vorderen met onze doelstelling.

Prestatie-indicatoren	Behaald 2014	Behaald 2015	Behaald 2016	Behaald 2017	Behaald 2018
Totale energiegebruik in Groningen 1)	15.355 TJ	15.576 TJ	15.130 TJ	17.787 TJ	17.545 TJ
Totale hoeveelheid geproduceerde duurzame energie	637 TJ	699 TJ	821 TJ	1.050 TJ	1.068 TJ
Aandeel duurzame of hernieuwbare energie	4,1%	4,5%	5,4%	5,9%	6,1%
Totale CO ₂ -uitstoot in kton 2)	1.192	1.172	1.116	1.250	1.234

- 1) De cijfers uit 2014 tot en met 2016 betreffen de oude gemeente Groningen.
- 2) Er is een nieuwe rekenwijze toegepast voor de totale CO₂-uitstoot. De uitstoot in 2014, 2015 en 2016 is daardoor hoger dan eerder werd gerapporteerd. Vanaf 2017 wordt in de rekenmethode ook de CO₂-uitstoot meegerekend t.g.v. elektriciteitsopwekking buiten de gemeentegrenzen, voor zover deze in de gemeente Groningen wordt benut. Dit betekent in 2014 dat de CO₂-uitstoot 1.192 kton is, in plaats van de eerder vermelde 766 kton. Hier staat tegenover dat bij de geproduceerde duurzame energie nu ook een proportioneel aandeel van opgewekte stroom door windmolens op zee wordt meegerekend. Deze is in 2016 fors toegenomen t.o.v. 2015.

Verdeling energiegebruik in 2018	Terajoule	%
Huishoudens	5.515	31
Bedrijven en instellingen	7.640	44
Verkeer en vervoer	4.390	25
Totaal	17.545	100

Hernieuwbare energie per bron in 2018	Terajoule	%
Biomassa (vergisting en verbranding)	639	60
Bodemenergie	84	8
Zonne-energie	166	16
Windenergie op land + op zee *)	2 + 116	11
Overige bronnen	61	6
Totaal		100,0%

*) Veruit het grootste deel van de windstroom is opgewekt op zee. Deze wordt voor een deel (o.b.v. het gewicht van de gemeente Groningen in het landelijke energiegebruik) toegerekend aan de gemeente Groningen.

Conclusie

De snelheid van de ontwikkelingen in de energietransitie neemt toe door steeds meer maatschappelijk bewustzijn, politieke ontwikkelingen onder invloed van het nieuwe kabinet en de gaswinningsproblematiek. De transitie is een technische, financiële en sociaaleconomische opgave. En op alle onderdelen moet nog politieke discussie plaatsvinden om de transitie verder te brengen, bijvoorbeeld als het gaat om verdeling en betaalbaarheid van de kosten en de relatie tussen tempo van en draagvlak voor de transitie. Met de instemming van de gemeenten met het Klimaatakkoord is weer duidelijker geworden wat er op dit vlak van de overheid verwacht wordt, maar ook de komende jaren blijft het werkveld dynamisch en zullen we ons al gemeente telkens weer moeten aanpassen aan en reageren op landelijk beleid en landelijke wet- en regelgeving. Hoewel we als gemeente flink inzetten op de energietransitie, realiseren we ons dan ook dat de uitdaging zo groot is dat we dit als gemeente niet alleen voor elkaar kunnen krijgen. Daarnaast is CO₂-reductie niet ons enige doel. We zien ook economische kansen in de energietransitie.

Boekwerk bladzijde 440

Bezoldigingsmaximum Wet Normering Topinkomens

In de tabel op bladzijde 440 met daarin de verantwoording van de bezoldiging van topfunctionarissen is per abuis het volledige jaarbedrag opgenomen voor het bezoldigingsmaximum (194 duizend euro) bij de gemeentesecretaris. Dit had pro rato opgenomen moeten worden, omdat de gemeentesecretaris per 15 december 2019 is aangesteld (9,036 duizend euro).

Boekwerk bladzijde 459

Meerjarige inkoopcontracten

De tabel met de meerjarige inkoopcontracten is gesplitst in meerjarige inkoopcontracten met contractwaarde > 1 miljoen euro en in meerjarige inkoopcontracten zonder contractwaarde, met uitgaven in 2019 > 1 miljoen euro. Daarnaast is er een toelichting toegevoegd. Per abuis waren ook verkoopcontracten opgenomen, deze hoeven conform BBV niet te worden opgenomen.

De tabel op bladzijde 459 wordt vervangen door onderstaande tabellen:

MEERJARIGE INKOOPCONTRACTEN > € 1.000.000		
(bedragen € x 1.000) Omschrijving Domein	Resterende contract waarde	einde contract
Ruimtelijk	7.646	2020
Ruimtelijk	7.022	2021
Bedrijfsvoering en overig	54.677	2024
Sociaal	1.481	2020

Naast de meerjarige inkoopcontracten zijn er ook meerjarige raamcontracten afgesloten zonder een contractwaarde. Voor deze contracten is in onderstaande tabel opgenomen wat de uitgaven zijn geweest in het jaar 2019 en wat de eindperiode is van het contract.

MEERJARIGE RAAMCONTRACTEN ZONDER CONTRACTWAARDE, UITGAVEN 2019 > € 1.000.000		
(bedragen € x 1.000) Omschrijving Domein	Uitgaven 2019	einde contract
Sociaal	4.449	2022
Ruimtelijk	7.039	2020
Ruimtelijk	2.178	2022
Bedrijfsvoering en overig	31.334	2021

Boekwerk bladzijde 460/461

Gewaarborgde geldleningen

In de tabel met de gewaarborgde geldleningen is bij de borgstelling GEM Haren Noord het dekkingspercentage ten onrechte op 100% blijven staan. Dit moet 50% zijn.

Tabel was:

Omschrijving (bedragen x 1.000 euro)	Hoofdsom	Restant 31-12- 2018	Nieuwe gewaarborgde geldleningen	Totaal van de gewone en buitengewone aflossing	Restant 31-12-2019	Dekking
GEM Haren Noord CV	6.000	6.000			6.000	100%

Tabel wordt:

Omschrijving (bedragen x 1.000 euro)	Hoofdsom	Restant 31-12- 2018	Nieuwe gewaarborgde geldleningen	Totaal van de gewone en buitengewone aflossing	Restant 31-12-2019	Dekking
GEM Haren Noord CV	6.000	6.000			6.000	50%

Daarnaast is er bij de toelichting hierop een zin toegevoegd (*cursief*):

GEM Haren Noord

De borgstelling loopt af op 31 december 2020. De grondexploitatie zit in een afrondende fase waardoor de nog resterende leningen binnenkort worden afgelost. Een verlenging van de borgstelling is naar verwachting niet nodig. *De helft van het risico van de door de gemeente ten behoeve van GEM Haren Noord C.V. afgegeven borgstelling van 6 miljoen euro, wordt middels contra-garanties (voor een totaal bedrag van 3 miljoen euro) gedragen door de moedermaatschappijen van de in GEM Haren Noord C.V. deelnemende marktpartijen.*”

Garantie sociale woningbouw

In de tabel met de gewaarborgde geldleningen bij Garantie sociale woningbouw zijn de bedragen onder “nieuwe gewaarborgde geldleningen” en “aflossing” per abuis niet juist opgenomen.

Tabel was:

Omschrijving (bedragen x 1.000 euro)	Hoofdsom	Restant 31-12-2018	Nieuwe gewaarborgde geldleningen	Totaal van de gewone en buitengewone aflossing	Restant 31-12-2019	Dekking
Garantie sociale woningbouw (wsw)	1.618.772	1.423.113	93.500	66.178	1.450.435	-

Tabel wordt:

Omschrijving (bedragen x 1.000 euro)	Hoofdsom	Restant 31-12-2018	Nieuwe gewaarborgde geldleningen	Totaal van de gewone en buitengewone aflossing	Restant 31-12-2019	Dekking
Garantie sociale woningbouw (wsw)	1.618.772	1.423.113	98.500	71.178	1.450.435	-

Onder de tabel met de gewaarborgde geldleningen is een toelichting opgenomen:

Omschrijving (bedragen x 1.000 euro)	Hoofdsom	Restant 31-12-2018	Nieuwe gewaarborgde geldleningen	Totaal van de gewone en buitengewone aflossing	Restant 31-12-2019	Dekking
Garantie aankoop eigen woning (WEW)	1.152.000	1.152.000		*	1.152.000*	-

* deze bedragen nog kunnen wijzigen. De WEW heeft de informatie niet tijdig genoeg aangeleverd om op te kunnen nemen in de jaarrekening

Personeelshypotheken

In de tabel met de gewaarborgde geldleningen staan ook de personeelshypotheken Haren opgenomen. Per abuis is de toelichting hierop niet opgenomen. Daarnaast moet het bedrag niet op PM staan, maar ‘o’:

Omschrijving (bedragen x 1.000 euro)	Hoofdsom	Restant 31-12-2018	Nieuwe gewaarborgde geldleningen	Totaal van de gewone en buitengewone aflossing	Restant 31-12-2019	Dekking
Personeelshypotheken Haren	2.300	0		*	0	-

*In 2006 heeft de voormalige gemeente Haren haar personeelshypotheek portefeuille verkocht aan de Rabobank met garantie op de restant hoofdsom. Er is medio maart 2020 nog geen opgave van de stand van de borgstelling per 31 december 2019 ontvangen van de Rabobank. De Rabobank is samen met de gemeente bezig met de afronding van het dossieronderzoek om de exacte positie te bepalen. Voorzichtigheidshalve zijn wij uitgegaan van een stand per 31 december 2019 die gelijk is aan de stand per 31 december 2013 (de laatst ontvangen en afgestemde

opgave). Die stand bedroeg 2,3 miljoen euro. Door de aflossingen sindsdien zal de werkelijke positie lager liggen.

Boekwerk bladzijde 462

Emu saldo

Per abuis is de tabel met het Emu saldo niet bijgewerkt met de laatste balansstanden. Daarnaast moet conform BBV ook de begroting van jaar T+1 opgenomen worden in de tabel en hanteren we de voorgeschreven tabel.

Hieronder volgt de nieuwe tabel en toelichting hierop:

EMU SALDO	T-1	T	T+1
	2019	2020	2021
Omschrijving	2019	Volgens begroting 2020	Volgens meerjarenraming in begroting 2020
	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-29.602	-21.972	-8.837
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	47.566	68.941	54.394
3. Mutatie voorzieningen	3.065	-5.338	-310
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-6.139	-5.860	-10.300
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-67.964	-90.391	-53.241

Toelichting

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. De EMU-systematiek werkt op een andere manier dan het (gemodificeerde) baten- en lastenstelsel dat de gemeenten hanteren.

Zo tellen investeringen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de kapitaallasten van de investeringen. Investeringen in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Een ander verschil heeft betrekking op mutaties van reserves en

voorzieningen. Die tellen wel mee in het stelsel van baten en lasten, maar niet voor het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.

Het EMU-saldo van de gemeente Groningen kwam voor 2019 uit op 68,0 miljoen euro negatief. Het betekent dat in EMU-termen de uitgaven 68,0 miljoen euro groter zijn dan de inkomsten.

Dit komt met name door het nadelige exploitatiesaldo (vóór toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves) van 29,6 miljoen euro en door de toename van de materiële vaste activa met 46,8 miljoen euro.

Boekwerk bladzijde 495

SiSa bijlage

Uit de controle van PwC is naar voren gekomen dat de bestedingen van de gemeente Groningen met betrekking tot de 'F5 - batch 1588' regeling pas vanaf de SiSa bijlage 2020 verantwoord dienen te worden. Het betreft indicator F5/09, deze moet in 2019 als 'o' worden opgenomen (was: 401.294 euro).

Boekwerk bladzijde 497/ 498

SiSa bijlage

De bestedingen in de "GRO21C regeling" met beschikking nummers 2014-54.142/7, VV en 2018-026681 dienen uitgesplitst te worden. Daarnaast is het project nog niet geheel afgerond waardoor de eindverantwoording nog niet plaatsvindt. Dit leidt tot de volgende aanpassingen:

2014-54.142/7, VV

Indicator:	Was:	Wordt:
GRO2C/03	2.443.328	2.243.328
GRO2C/05	8.805.895	8.605.895
GRO2C/06	Toelichting verwijderd.	
GRO2C/11	JA	NEE

2018-026681

Indicator:	Was:	Wordt:
GRO2C/03	2.443.328	200.000
GRO2C/04	200.000	0
GRO2C/05	8.805.895	200.000
GRO2C/06	Toelichting verwijderd.	
GRO2C/08	0	200.000
GRO2C/09	200.000	0
GRO2C/11	JA	NEE

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.